

*Volta a
Catalunya
en BTT*

Josep Insa Montava

100
TÍTOLS
PUBLICATS
D'AZIMUT

Cossetània Edicions

Azimut
100

Col·lecció: Azimut - 100

VOLTA A CATALUNYA EN BTT

JOSEP INSA MONTAVA

Cossetània
EDICIONS

Primera edició: octubre del 2008

Fotografies interiors: Josep Insa Montava

Edita: Cossetània Edicions
C. de la Violeta, 6 - 43800 VALLS
Tel. 977 60 25 91
Fax 977 61 43 57
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

© Josep Insa Montava
© Cossetània Edicions

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Formes Gràfiques Valls, SA

ISBN: 978-84-9791385-0

Dipòsit legal: T-1.594-2008

Introducció

A les persones que ens agrada l'excursionisme, tant a peu com a cavall o en una bicicleta tot terreny o de muntanya, quan finalitzem una excursió ja pensem en quina serà la pròxima i poc ens costa de posar fil a l'agulla per cercar excursions que s'adaptin bé a les nostres facultats físiques i econòmiques, i que ens facin patxoca. Els que tenim la sort de poder posar-nos a caminar per camins només sortir del portal de casa, tot seguit ja albirem el camp i més enllà les muntanyes. Les diferents serres que formen les Muntanyes de Prades ens han ofert l'oportunitat de recórrer-les centenars de vegades. Primer les aproximacions eren a peu i en ferrocarril (qui no recorda aquelles sortides del tren de les sis del matí dels diumenges?); després va venir la moto, que ens ofería l'oportunitat d'apropar-nos a les moles de Colldejou, Llaberia, el Montsant, la serra la Llena, Montserrat, el Pedraforca...

Més endavant, l'any 1957, vaig fer realitat una gran il·lusió a Benasc: tot un mes trespant de cim en cim... Les grans muntanyes i cims pirinencs eren a l'abast, i tot gràcies al ferrocarril i a l'autobús, que escurçaven les distàncies. Poc després, ja feia els desplaçaments en un petit utilitari, que en un tres i no res ens permetia plantar-nos a les muntanyes del Prepirineu i a les valls pirinenques, als Alps, Dolomites, les de l'Atlas al Marroc, el Kilimanjaro a Tanzània, el Karakorum i l'Himàlaia, els Andes... fou un no parar. Més tard, el bon company Raimon Junyent ho resumia amb aquestes paraules: "Som uns ganes, no deixem res per verd" (tenint amb compte les nostres possibilitats físiques, tècniques, econòmiques i de disponibilitat lliure). Tenia raó...

Ben a prop de casa nostra, relativament, hi trobem les interessants muntanyes del Prepirineu, no molt visitades en comparació els seus germans més grans dels Pirineus, els quals són molt cobejats, principalment els més alts per excursionistes novells i pels nous aventurers, la majoria incitats per la propaganda de reportatges televisius, i que molt aviat volen tenir dins del sarró els cims més mítics de la serralada, com el Pedraforca, el Puigmal, la Pica d'Estats o l'Aneto.

Com que gaudeixo de la jubilació, tinc moltes hores per poder passar les tardes dels dies curts d'hivern en què plou o fa molt de vent. Què hi ha més profitós per a mi que, tot contemplant des de casa les muntanyes que encerclen l'Alt Camp, començar a barrinar en una preciosa travessa per valls i collades pel Prepirineu català i, per què no, una volta més o menys circular per conèixer nous racons, pobles, costes i muntanyes de Catalunya? Poc després els mapes ja són al damunt de la taula, la imaginació vola. Què en sortirà?

Les grans travesses m'han atret des de sempre. L'any 1970, en bicicleta de carretera, vam fer la travessa integral de la serralada dels Pirineus, des de l'Atlàntic fins a la Mediterrània, concretament des del cap d'Higuer —Hondarribia— fins al cap de Creus —Cadaqués—, passant per molts dels colls i ports més alts de la serralada i completant l'aventura amb l'assoliment a peu dels cims del Midi d'Ossau, l'Aneto i el Canigó. Encara avui, després de 37 anys, tant jo com els companys de marxa (Alfons Vives en la pedalada i Pere Sans, J. Capellades i la meua companya Maria Secall) la recordem amb molt de goig. L'any 2000 vaig fer en solitari (acompanyat d'un equip logístic) la mateixa travessa, en sentit invers i en BTT.

A finals d'hivern del 1988, juntament amb un bon grup de companys de la UEC de Cornellà, assolírem la preciosa travessia alpina des de Chamonix (França) fins a Zermatt (Suïssa) amb esquís; tot un somni durant anys que es va fer realitat.

L'any 1990 vaig dur a terme, en solitari, una preciosa travessa a peu des de Valls (Alt Camp) fins a Cocentaina (comarca del Comtat, Alacant), seguint sempre el sender GR 7, tot creuant, pujant i baixant moltes serres de les comarques meridionals catalanes i del País Valencià, entre les quals la de Mariola, on van néixer els meus pares; fou un petit homenatge.

Des de feia temps que tenia en ment d'obrir una travessa pel Prepirineu català, que es materialitzà finalment l'any 2004, quan tot seguint camins i pistes de terra (algunes cimentades o asfaltades) molt poc transitades vaig recórrer des de la riba de la Noguera Ribagorçana fins a la Mediterrània. Quan aquest projecte ja era una realitat, els companys Pep Olivé i Jordi Ferré, de Cossetània Edicions, em van proposar fer la volta a Catalunya en bicicleta de muntanya, coincidint amb el fet extraordinari de l'aparició del número 100 de la col·lecció Azimut.

La proposta era engrescadora i el repte a l'abast, ja que tenia tot el vessant nord de Catalunya recorregut i ja em mancava menys. De temps per fer-ho, no me'n faltava; de disposició i ganes, tampoc... Gairebé sense rumiar-ho, vaig acceptar el repte i, a poc a poc, primer damunt els mapes comarcals de l'Institut Cartogràfic Català, a escala 1:50.000 (em mancava taula per desplegar els mapes de les nostres comarques) i després en

bicicleta, vaig anar recorrent des de Valls part del vessant costaner català fins al riu Ebre i, a continuació, riu amunt cap a la Terra Ferma lleidatana, per aconseguir la fita anhelada d'arribar a la subcomarca de la Terreta (terme municipal de Trepmp), on havia començat el meu periple pel Prepirineu.

Després vam continuar per la Costa Brava des del Port de la Selva fins a Barcelona, cap i casal de Catalunya. Des d'allí ja mancava poc per arribar altre cop a Valls, tot creuant el massís del Garraf i vorejant la costa des de la Blanca Subur fins a Comaruga, i creuant alguns horts amb la típica menja del calçot.

Han estat més de quinze mesos de feina, tant a casa com a l'aire lliure, força intensa, engrescadora i satisfactòria, malgrat els molts desplaçaments que han comportat les aproximacions per anar enllaçant els trams. He procurat evitar els mesos de calor i de turisme massiu, perquè això comporta no trobar allotjament, i més encara si arribes en bicicleta...

Volta integral al país

Per això, en el present treball us proposem aquesta volta integral pel nostre país. Comencem la pedalada al port de Barcelona, al peu del monument de Cristòfor Colom, davant d'aquest mar tan nostre. Remuntarem els forts pendents de la muntanya de Montjuïc. Seguirem cap al sud, mentre creuem la Zona Franca, per enfilarnos a les aspres muntanyes del Garraf. Continuarem cap a la costa, passant per la Blanca Subur, per accedir a les platges de la Costa Daurada, on els seus pobles resten tranquils fora de la temporada turística: Sitges, Vilanova, Cubelles, Cunit, Calafell, el Vendrell... Seguirem cap a l'interior del Camp de Tarragona, passant per l'Alt Camp, el Tarragonès i el Baix Camp. Veurem moltes pedres i monuments dels nostres avantpassats, que conviuen al costat de grans complexos industrials i petroquímics, que solament pensen en els grans beneficis econòmics; el medi ambient és cosa secundària...

Sense adonar-nos-en, arribarem a Tortosa, a la riba del nostre gran riu, l'Ebre. El remuntarem per la riba dreta tot seguint el traçat de l'antiga via del ferrocarril de la Val de Zafán. Passarem dels pobles riallers de l'horta als més eixuts del secà, però tots cordials: Roquetes, Aldover, Xerta, Bot, Gandesa, Batea, la Pobla de Massaluga, Riba-roja d'Ebre...

A Riba-roja tornarem a creuar l'Ebre i ens enfilarem cap als altiplans de les terres lleidatanes, on podrem observar a prop del riu Segre que totes les terres són uns vergers i a poca distància són seques. Deixarem Lleida a migdia; no queda gaire lluny, per si voleu anar a visitar-la.

Seguirem cap a Alfarràs per creuar la Noguera Ribagorçana i remuntar-la vers el nord, on les aigües estan amansides als

El Montsec d'Estall o d'Aragó

embassaments de Santa Anna i de Canelles, on dormen antics pobles com Boix, Tragó de Noguera i Blancafort. Aleshores ens caldrà remuntar petites serres de roca calcària, passarem pel llogarret de l'Alberola, creuarem la serra de Montclús, entrarem en terres de masos com els de Millà, pel petit llogarret del mateix nom, passarem pels pobles propers a Àger com Agulló i Corçà, des d'on a través de la preciosa ermita de la Pertusa accedirem a l'impressionant congost de Mont-rebei. Creuarem aquest singular i bell pas o bé tindrem l'opció de seguir la variant, que remunta els pendents rosts del vessant sud del Montsec d'Ares. Passat el llogarret d'Alsamora, retrobarem la Noguera Ribagorçana i anirem plegats cap al Pont de Montanyana.

Des d'aquí, ja en zona del Prepirineu, anirem a cercar un xic més cap al nord, a la subcomarca de la Terreta, els feréstecs, aspres i solitaris camins d'aquesta serralada, que ens farà recórrer moltes comarques, valls i barrancades paral·leles als Pirineus i d'altres de transversals ens faran guanyar desnivells per assolir colls. Principalment a la part més occidental d'aquesta serralada, les muntanyes i valls estan molt deshabitades, de ben segur que transitareu hores i hores, o potser dies, sense veure cap ésser humà (excepte en les poblacions dels finals d'etapa); això sí, si esteu atents escoltareu i veureu el silenci del paratge. Tot trescant, de ben segur que ara veureu una volada de perdius, un estol de tudons, el vol de l'àliga o dels voltors ben a prop de les cingleres, el bram dels cérvols en la boscúria dels obacs de la serra de Carreu i de Boumort, les petjades dels senglars, potser un esquirolo o una guineu creuarà el camí...

En algun poble o mas isolat, encara hi resten algunes ànimes vivents que clamen al cel —o a l'infern— ajuts per disposar d'accessos per anar a la vila a comprar, o bé electricitat.

A totes aquestes experiències caldrà afegir-hi la bellesa dels paratges: boscos, alzinars, rouredes, serres, cingleres, valls, barrancs, llogarrets, masos, esglésies i ermites romàniques us faran gaudir d'uns dies esplèndids, d'unes nits clares i brillants en pobles, potser en algun mas o cabana, i potser en alguna acampada salvatge, en el decurs de la qual podrem comptar els estels. Tot això, tenint sempre a l'esquerra de la nostra ruta (al nord) la serralada dels Pirineus; i a la dreta (al sud), serres i serres i, més llunyanes, les terres baixes, les de la plana, terres de conreu plenes de pobles i de vida, que de ben segur que acullen avui els habitants que un dia marxaren dels llogarrets i masos que al nostre pas trobarem buits i enrunats.

Un cop arribem a la costa, al cap de Creus, la seguirem de nord a sud passant per infinitat de rialleres poblacions com Cadaqués, Roses, Sant Pere Pescador, l'Escala, Torroella de Montgrí, Ullastret, la Bisbal d'Empordà... Aleshores ens caldrà remuntar la serra de les Gavarres, amb els seus preciosos alzinars, per arribar a Llagostera, i des d'aquí, a través de la serra de Sant Grau, passant pels peus del puig de Cadiretes, deixarem anar avall vers el bonic nucli antic de Tossa de Mar, tot veient precioses boscúries d'alzines sureres i grans panoràmiques sobre el mar Mediterrani. Per no passar per una infinitat d'urbanitzacions i carreteres asfaltades, tornarem a remuntar petites serres del litoral properes a Lloret, per arribar al poble de Tordera, situat a la riba del riu que duu el mateix nom.

Un cop a Tordera, mancarà una llarga o dues jornades de trescar, passant per petites poblacions, per algunes ermites

*Ruïnes romanes
d'Empúries*

Les etapes de la volta a Catalunya en BTT

Etapa	Recorregut	Distància
1a	Barcelona - Castelldefels	28,280 km
2a	Castelldefels - Cunit	43,500 km
3a	Cunit - Valls	52,250 km
4a	Valls - Reus	35,500 km
5a	Reus - Vandellòs	42,650 km
6a	Vandellòs - Tortosa	73,450 km
7a	Tortosa - Gandesa	45,000 km
8a	Gandesa - Riba-roja d'Ebre	57,800 km
9a	Riba-roja d'Ebre - Alcarràs	63,000 km
10a	Alcarràs - l'Alberola	60,000 km
11a	L'Alberola - el Pont de Montanyana	37,900 km més 2 h 30' a peu
12a	El Pont de Montanyana - Tremp	44,850 km
13a	Tremp - Organyà	64,550 km
14a	Organyà - Gósol	57,000 km
15a	Gósol - Bagà	35,000 km
16a	Bagà - Ribes de Freser	53,400 km
17a	Ribes de Freser - Camprodon	25,200 km (opció A); 34,600 km (opció B)
18a	Camprodon - Castellfollit de la Roca	43,350 km (opció A); 30,300 km (opció B)
19a	Castellfollit de la Roca - Sant Llorenç de la Muga	41,200 km
20a	Sant Llorenç de la Muga - Roses	41,000 km
21a	El Port de la Selva - Cadaqués	25,600 km
22a	Cadaqués - Roses	25,250 km
23a	Roses - Torroella de Montgrí	50,000 km
24a	Torroella de Montgrí - Llagostera	53,000 km
25a	Llagostera - Tordera	43,300 km
26a	Tordera - Barcelona	99,330 km

mig oblidades als vessants de les muntanyes de les serres del Montnegre, el Corredor i de Marina, on podrem veure precioses boscúries d'alzinars, rouredes i pinedes. Abans d'acabar el nostre periple, podrem optar per seguir una variant, per camins fàcils tocant gairebé la sorra de les platges del Maresme, o bé continuar per les carenes de la serra de Marina fins a arribar a Badalona. A partir d'aquí continuarem tots plegats pels carrils bici del litoral barceloní, per acabar el nostre periple al cap i casal de Catalunya, la ciutat de Barcelona.

Si busqueu passar uns dies de contemplació del país, sense que hi manqui ni l'emoció ni l'esforç diari de superar-se contínuament... prepareu-vos i a gaudir d'aquesta aventura!

En bicicleta tot terreny

Aquesta volta està concebuda per ser realitzada en la bicicleta tot terreny, ja que majoritàriament se circula per pistes i camins de terra, amb alguns trams curts per asfalt (encara que no ens agradi) per enllaçar pistes i camins. Per tant, la descripció de les etapes es farà tenint com a eina i ajut bàsic el compactaquilòmetres acoblat a la bicicleta. Els temps de marxa seran aproximats, ja que el nivell de preparació individual o del grup pot fer variar molt els horaris. Per tant, el temps de les etapes tan sols és orientatiu.

Això no vol dir pas que aquests itineraris no es puguin fer a peu o a cavall, però aleshores ens caldrà partir algunes de les etapes proposades i anar més carregats, amb aliments i equip per pernoctar, en cas que no puguem gaudir del suport d'un equip logístic motoritzat; personalment, l'utilitzo en les llargues travessies i va molt bé, especialment quan et fas gran...

Fins i tot, en algunes jornades podrem assolir algun cim proper a peu. No obstant això, queda supeditat a la preparació física de què gaudiu, tant personalment com del grup.

En aquesta volta a Catalunya el sentit de la marxa s'inicia des de Barcelona fins al sud, amb arribada al riu Ebre, on canviarem la direcció cap al nord fins a arribar a l'inici del Prepirineu català. Allí, des de la Noguera Ribagorçana, seguirem de ponent a llevant, per fer cap a la badia de Roses, després d'haver creuat els rius Noguera Pallaresa, el Segre, el Llobregat, el Ter, el Muga i el Fluvià. Aleshores només ens caldrà salvar els diversos trams fins a la capital catalana, Barcelona.

És evident que mentre creuem el Prepirineu, en totes les diferents etapes del recorregut, ens caldrà des d'un bon començament remuntar uns bons desnivells per guanyar la collada o carena i després iniciar, amb normalitat, el llarg descens i així finalitzar gairebé cada jornada a la riba d'una altra vall. La duresa i dificultat tècnica dels recorreguts queda reflectida en cada itine-

rari, depenent del quilometratge, el desnivell i l'estat del terreny pel qual circularèm. La descripció de les etapes s'acompanya de les altimetries i de croquis o plànols orientatius de cada etapa; malgrat això, és molt important portar a mà el mapa corresponent. Per aquest motiu he utilitzat els mapes topogràfics de l'Institut Cartogràfic de Catalunya de les comarques corresponents a escala 1:50.000.

Hi ha itineraris que presenten algunes variants, ja que així no menyspreem llocs propers que ens duen al mateix lloc. També trobarem itineraris amb dues opcions; per tant, caldrà escollir l'opció que més ens agradi, tant per la seva bellesa com pels desnivells, ja que uns poden ser més suaus que d'altres. Cal remarcar que en tota la travessa només hi ha sol un tram en el qual cal anar per sender, i on de ben segur caldrà anar a peu, tant de baixada com de pujada; aquest tram es troba a la 21a etapa. En alguns casos puntuals, també cercarem llocs de pas en què el pendent i l'estat del terreny poden obligar-nos a anar a peu, però això ja depèn de l'habilitat tècnica i preparació física de cadascú.

Què és millor? Anar amb poques persones, o bé amb un grup més nombrós? L'experiència dels anys em fa aconsellar que, com menys persones hi anem, amb menys problemes ens trobarem, ja siguin tècnics, logístics, de convivència... potser tres o quatre companys pot ser el més adient.

En gairebé totes les etapes de la volta, en tots els pobles pels quals passarem, trobarem queviures, i en molts també hi ha serveis d'allotjament o restauració. Pel que fa al cas concret de la zona del Prepirineu, solament trobarem serveis al principi i final de cadascuna de l'etapa. És vital, però, ser autosuficients en cada jornada i per això haurem de portar els aliments ade-

El santuari del Corredor

Pas per la collada Verda

quats a la llargada i duresa del recorregut. Penseu que val més que sobri un xic de menjar que no pas que en falti, ja que aleshores hi ha perill de patir una “pájara” (defalliment, en l’argot ciclista). En el lloc on pernoctem cal sopar i esmorzar adequadament i fer algun piscolabis durant el recorregut.

A més, és imprescindible hidratar-se com cal. Al llarg del recorregut hi ha fonts, però en ple estiu algunes no ragen. Per tant, és molt recomanable, en cas de dubte, que sigueu previsors i en porteu, com a mínim, un parell de litres per cap.

Quan anar-hi?

Quina és la millor època de l’any per fer la travessia? Potser els mesos més aconsellables són entre maig i juny o entre setembre i octubre, per evitar l’excessiva calor d’estiu en indrets d’interior i el fred i la neu de l’hivern al Prepirineu. A la primavera ho trobarem tot verd, ple de vida, amb aigües a les fonts i barrancs; i a la tardor, malgrat que els dies són més curts, la gamma de colors és bucòlica: grocs, marrons, ocres, vermells... Podrem parar sempre que vulguem, sense cap pressa, per contemplar les panoràmiques, des d’alguns turons i collades, de pobles i llogarrets encisadors i solitaris. Per a la resta del recorregut, tot l’any és indicat.

Algunes de les pistes i camins poden ser molt argilosos després que hagi plogut; això fa que, en alguns trams, la progressió sigui més pesada i que gairebé no es pugui transitar.

Cal adaptar l’horari de sortida al recorregut i a les nostres aptituds, sempre és molt millor arribar aviat que tard. Per aquest motiu recomano no tenir mandra per matinar.

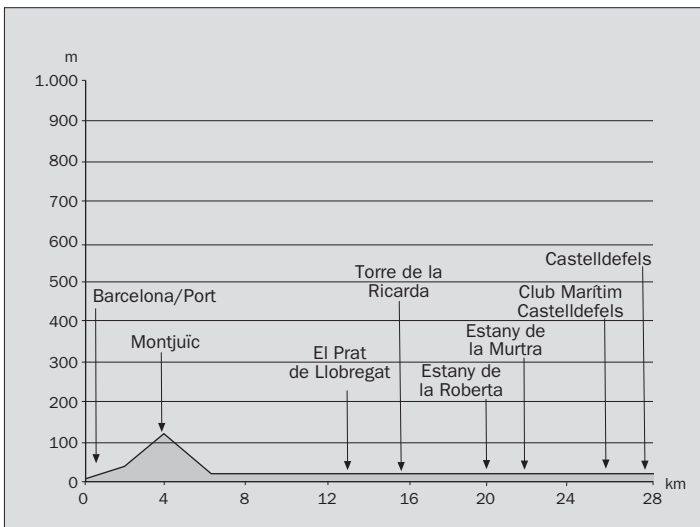

1a etapa

Barcelona • Montjuïc • Zona Franca • el Prat de Llobregat • torre de la Ricarda • Parc Natural del Delta del Llobregat • Castelldefels

- Variant: Castelldefels, Garraf, Vallcarca i Sitges.
- Distància: Itinerari, 31,420 km; la variant, 16,580 km.
- Temps: Itinerari, de 3 a 5 hores, segons el nivell, parades a banda; la variant, d'1 a 1.30 hores.
- Desnivell: Itinerari, 200 m; la variant, 250 m.
- Dificultat: Mitjana-alta, segons el nivell.
- Fonts d'aigua potable: Barcelona, el Prat i Castelldefels.
- Cartografia: Mapa comarcal de Catalunya, ICC, Barcelonès-13 i Baix Llobregat-11, escala 1:50.000.
- Lloc de sortida: Barcelona, monument a Cristòfor Colom.

Deixar la capital comtal enrere mentre anem en bicicleta i procurar no passar per les carreteres més transitades no és gens fàcil, i encara menys si volem dotar el recorregut d'un cert encant, ja sigui per les panoràmiques com pels llocs esportius, industrials o comercials. Per això he escollit sortir des de Barcelona, amb la pujada a la mítica muntanya de Montjuïc, i creuar amb molta feina la Zona Franca (actual motor econòmic de la capital), ja que sempre hi ha trams tallats per obres, ara del

metro, ara per eixamplament de vials, ara per asfaltar-los, etc. Creuarem el riu Llobregat, passarem d'esquilllèvit per la població del Prat, per salvar l'aeroport i poder continuar més enllà de les platges del Prat (molts dels camins estan tancats per diferents motius: perquè passen pels terrenys del Parc Natural del Delta del Llobregat, per l'ampliació de l'aeroport o per evitar els freqüents robatoris que pateix la pagesia de la zona), passarem a frec del mar i de les llacunes de la Roberta, la del Remolar (Reserva Natural Parcial Remolar-Filipines) i de la riera de Sant Climent. Més endavant podrem gaudir de les precioses pinedes de les platges de Viladecans, Gavà i Castelldefels. Una vegada allí, haurem acabat la plana, i en l'etapa següent anirem costa amunt per assolir el massís del Garraf.

Per fer aquest itinerari haurem de caminar i empènyer la bicicleta per damunt de la sorra durant una hora, però no hi ha un altre camí digne, perquè de cap manera no podem passar per la carretera del Prat de Llobregat a Castelldefels amb l'intens trànsit de tota mena de vehicles, a més de les nombroses, constants i perilloses derivacions...

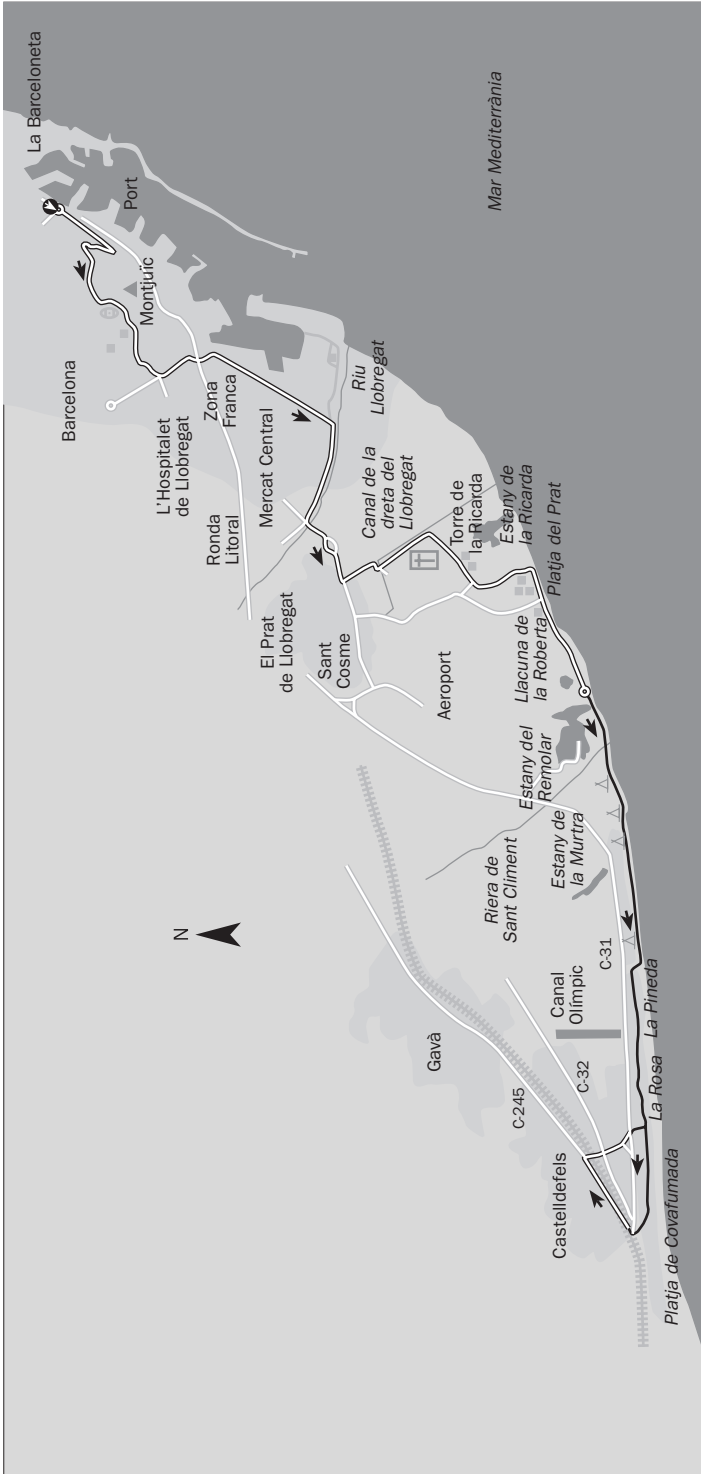
En aquest itinerari, per cert no gaire llarg, se'ns presenta la possibilitat d'allargar el recorregut fins a arribar a Sitges, mentre passem per la bonica carretera de les Costes de Garraf. És un recorregut potser no gaire recomanable a causa del trànsit, però segons l'època i l'horari aquest impediment tampoc no és res de l'altre món; tot i que hi ha certs desnivells, no és ni de bon tros el de passar pel massís del Garraf. Les panoràmiques que trobarem sobre el mar són excel·lents, així com la de la Blanca Subur (Sitges). És una altra opció per escollir (vegeu-ne una breu descripció al final del recorregut).

Descripció de l'itinerari

BARCELONA. Què podem dir de la ciutat cap i casal de Catalunya? Tots sabem que té una llarga i dilatada història, en el decurs de la qual ha viscut fets gloriosos i d'altres de vergonyosos. Quines excel·lències podem dir pel que fa als museus, els edificis singulars, la cultura, les muntanyes que envolten la gran ciutat, els seus habitants cada dia més cosmopolites, amb un mosaic més gran de totes les races i creences; els barris senyorials amb gent benestant i els altres amb gent treballadora que lluita i treballa per poder pagar les hipoteques...?

Jo prefereixo passejar tranquil·lament pel Barri Gòtic, per Ciutat Vella, per la Barceloneta, per Montjuïc; visitar el Museu d'Arqueologia de Catalunya, el Museu Nacional d'Art, el Museu Picasso; i perdre'm pel carrer Petritxol, la plaça del Pi, la Catedral, Santa Maria del Mar, les Rambles, els edificis modernistes... Que cadascú en visiti el que més li vingui de gust.

Índex

Prefaci	5
Introducció	7
1a etapa: Barcelona · Montjuïc · Zona Franca · el Prat de Llobregat · torre de la Ricarda · Parc Natural del Delta del Llobregat · Castelldefels	19
2a etapa: Castelldefels · massís del Garraf · Plana Novella · Sitges · Vilanova i la Geltrú · Cubelles · Cunit	30
3a etapa: Cunit · Segur de Calafell · Calafell · Sant Salvador · el Vendrell · Albinyana · Bonastre · Salomó · la Tossa Grossa · Montferri · Bràfim · Alió · Valls	44
4a etapa: Valls · Vallmoll · les Gunyoles · Perafort · Tarragona · Constantí · Reus	64
5a etapa: Reus · Riudoms · Montbrió · l'Arbocet · Mont-roig · les Planes del Rei · els Dedalts · Vandellòs	77
6a etapa: Vandellòs · Mas Valentí · barranc dels Taixos · masos de Sancho i d'Abellar · mas Plater · el Perelló · pont Trencat · hostal de la Mosca · coll d'Alba · Tortosa	89
7a etapa: Tortosa · Roquetes · Xerta · el Pinell de Brai · santuari de la Fontcalda · Bot · Gandesa	100
8a etapa: Gandesa · coll del Moro · Batea · la Pobla de Massaluca · ermita de Berrús · Riba-roja d'Ebre	110
9a etapa: Riba-roja d'Ebre · Almatret · puig de Montmeneu · Torres de Segre · Alcarràs.....	118

10a etapa: Alcarràs · Alpicat · Alfarràs · Ivars de Noguera · Boix · Alberola	127
11a etapa: L'Alberola · mas de Marcó · els masos de Millà i Sant Romà · ermita de Sant Llobí · Millà · Agulló · Corçà · la Pertusa · congost de Mont-rebei · el Pont de Montanyana	137
12a etapa: El Pont de Montanyana · Montanyana · Areny de Noguera · el Pont d'Orrit · Esplugafreda · serra de Gurb · Tremp	149
13 etapa: Tremp · Talarm · Salàs de Pallars · la Pobla de Segur · Sant Martí de Canals · Pessonada · serra del Boumort · Carreu · coll de Llivia · Montanissell · Organyà	158
14 etapa: Organyà · Fígols d'Organyà · colls Durau, de la Maçana, de la Nou i d'Ares · Ossera · Padrinàs · Sant Pere · Montargull · Tuixén · Josa de Cadí · Gósol	172
15 etapa: Gósol · Saldes · santuari i bosc del Gresolet · coll de la Balma · coll de la Bena · coll de l'Escriga · Bagà	181
16 etapa: Bagà · l'Hospitalet de Roca · coll de Pal · la Molina · collada de Toses · Toses · Fornells de la Muntanya · Planès · Planoles · Ribes de Freser	191
17a etapa: Ribes de Freser · Camprodon (dues opcions) ..	201
18a etapa: Camprodon · Castellfollit de la Roca (dues opcions)	211
19a etapa: Castellfollit de la Roca · pont de Llierca · Sadernes · Sant Feliu del Riu · ermita de les Agulles · coll del Riu · Bassegoda · Albanyà · Sant Llorenç de la Muga	223
20a etapa: Sant Llorenç de la Muga · pantà de Boadella · Boadella d'Empordà · Biure · Cabanes · Peralada · Vallgonera · Marzà · Pedret · Vilaüt · Aiguamolls de l'Empordà · Roses	231
21a etapa: El Port de la Selva · Parc Natural del Cap de Creus · cala Tavallera · far del cap de Creus · Cadaqués	243
22a etapa: Cadaqués · puig d'en Manyana · pla de la Guàrdia · badia de Montjoi · l'Almadrava · Canyelles petites · far de Roses · Roses	249

23a etapa: Roses · Castelló d'Empúries · Sant Pere Pescador · Sant Martí d'Empúries · l'Escala · Torroella de Montgrí	255
24a etapa: Torroella de Montgrí · Llabià · Ullastret · Castell d'Empordà · la Bisbal d'Empordà · massís de les Gavarres · puig d'Arques · Cassà de la Selva · Llagostera	266
25a etapa: Llagostera · serra de Sant Grau · puig de Cadiretes · Tossa de Mar · Tordera	276
26a etapa: Tordera · Hortsavinyà · Sant Martí de Montnegre · Vallgorguina · el Corredor · Sant Andreu del Far · Sant Bartomeu de Cabanyes · la Conreria de Montalegre · Badalona · Sant Adrià de Besòs · Barcelona	291

TÍTOLS PUBLICATS DINS LA COL·LECCIÓ AZIMUT

1. De la muntanya al mar
Josep Insa Montava
2. El Montsant
Antoni Cabré Puig
3. Conèixer la Segarra en BTT
Josep M. Riera i Castells
4. L'Alt Gaià, entre la Segarra i el Camp
Ignasi Planas de Martí
5. La Ruta del Cister a peu i amb BTT (GR 175)
*C. Anglès - P. Cunillera
E. Fonts - M. Robusté*
6. De les Muntanyes de Prades a l'Ebre
Josep Insa Montava
7. El descens d'engorjats a Catalunya
*J. M. Concernau
A. Civit - X. Boltà*
8. En BTT per Sant Llorenç del Munt, l'Obac i Montserrat
Carles Sans i Ravellat
9. Per les serres del mestral-I
Antoni Cabré Puig
10. Per les serres del mestral-II
Antoni Cabré Puig
11. En BTT pel Baix Camp
Josep Pere Ribas Anguera
12. En BTT pel massís del Port
C. Martínez - M. Ortiz
13. En BTT per l'Anoia
Josep Mª Bernaus i Gené
14. Activitats d'oci i esports d'aventura al delta de l'Ebre
Joan Castellano Masdeu
15. A peu pel massís del Port
Vicent Pellicer Ollés
16. La Serralada Litoral en BTT
Joan Portell Rifà
17. Muntanyes de Prades: excursions naturals
Màrius Domingo de Pedro
18. Per les Terres de l'Ebre
Josep Insa Montava
19. En BTT pel Gironès
Josep Mª Cullell Surroca
20. Siurana: guia d'excursions per fer a peu
Antoni Cabré Puig
21. Las fuentes de El Port
Vicent Pellicer Ollés
22. Les Muntanyes de Prades: 20 recorreguts per boscos, cingles i barrancs
Ignasi Planas de Martí
23. Paratges naturals: massís del Garraf i conques de l'Anoia, del Foix i del Gaià
X. Bayer - C. Guasch
24. 50 itineraris a peu per Catalunya
Josep Mauri i Portolès
25. Els millors circuits d'esquí de fons del Pirineu oriental
Josep Palau i Sanmartí
26. Obrint traça pel Pirineu: recull de travessies d'esquí de muntanya
Oriol Guasch i Terré
27. El Garraf en BTT
Joan Tutusaus Martí
28. Per la Franja en BTT
Josep Insa Montava
29. A peu per la Gavarra marítima
Ricard Teixidor i Palau

30. El Pallars Jussà a peu
J. Creus - J. R. Gasa
31. Excursions escollides
des de la Costa Daurada
Antoni Cabré Puig
32. A tota cresta
M. Borrell - E. Faura
33. A cavall per Catalunya
Màrius Domingo de Pedro
34. Conesa: itineraris a peu
per aquest bocí de terra
Xavier Martorell i Boada
35. Escalades als Frares
Encantats (Montserrat)
Daniel Brugarolas Jori
36. Sostres comarcals de
Catalunya
Jordi López Miquel
37. Caminades pel massís del
Port
Vicent Pellicer
38. En BTT pel Ripollès
David Aguirre Esteve
39. Muntanyes de Núria,
Carançà i vall del Ter
Pako Sánchez
40. A peu pel Montnegre
i el Corredor
Tomàs Muelas Fernández
41. Pel Lluçanès en BTT
Adrià Zamel i Parramon
42. A peu per Osona
Josep Mauri i Portolès
43. Catalunya vertical
Joan Jover
44. Andorra: 15 ascensions
i 11 escalades hivernals
Carles Gel
45. L'Urgell: 12 itineraris
en BTT, a peu o a cavall
Josep Insa Montava
46. Caminades per la Noguera
F. Antillach - A. Ortiz
47. Passejant pel Ripollès
Josep M. Colomer Fossas
48. Passejades pels voltants
de Cunit
Josep Miró Illa
49. El Bages en BTT
J. M. Ferrer - J. Ll. Jurado
50. Excursions escollides
pel Prepirineu
Antoni Cabré i Puig
51. El Berguedà en BTT
Miquel Julià Sans i Forés
52. Vall de Boí. 25 ascensions
i travessies a peu
Carles Gel
53. En BTT per l'Alt Empordà
J. Descamps - S. Puig
54. 50 itineraris en BTT
per Catalunya
Manel Cajide i Plaza
55. El Bisaura. Rutes a peu
i en BTT
Montserrat Vilalta i Prat
56. Les Garrigues: 14 itineraris
en BTT, a peu o a cavall
Josep Insa Montava
57. En BTT per Osona
Joan Conill Mateu
58. En BTT pel Segrià
C. Sallán - I. Guitart
59. La Garrotxa en BTT
Sergi Lara i Garcia
60. Excursions a peu
pel Baix Llobregat
J. Sierra - M. J. Sans
61. A peu per l'Alt Penedès
Joan Raventós Hill

62. El Montseny. 50 itineraris a peu
Francesc Roma i Casanovas
63. Grim pant pel massís del Port
Joan Tiron
64. 30 ascensions a peu per la Catalunya Nord
Carles Gel
65. Excursions pel Tarragonès
Xavier Martorell i Boada
66. Circuits d'alta muntanya pel Pirineu oriental català
Manel Figuera Abadal
67. Massís del Carlit: ascensions per les arestes, carenes i valls
Pako Sánchez
68. En BTT pel Solsonès
Xavier Fabrés i Andreu
69. La ruta dels 9 refugis
D. Buenacasa - M. Subirà
70. La serra del Boumort i muntanyes veïnes
Manel Cortès Ribelles
71. Excursions des de cases de turisme rural
J. Quintana - I. Vidal
72. En BTT per l'Alta Cerdanya i el Capcir
Oriol Guasch i Terré
73. Les rutes en bicicleta del 'Cavall Fort'
Joan Portell Rifà
74. El Garraf a peu
Joan Tutusaus Martí
75. Excursions escollides per a raquetes de neu
Manel Figuera Abadal
76. L'alt Berguedà en 27 itineraris
*X. Losantos - P. Robert
R. Rovira*
77. El Vallès Oriental i Occidental en BTT
C. Sans - J. Vidal
78. Els 30 millors barrancs del Pirineu
Àlex Batllori Lacueva
79. Guia d'escalada clàssica a les Muntanyes de Prades
Josep Jané Vallvey
80. Cavalls del Vent
Isaac Fernández Sanvisens
81. A peu pel Parc Natural Cadí-Moixeró i el massís del Pedraforca
Sergi Lara i Garcia
82. A peu per la Garrotxa
Josep Mauri i Portolès
83. Caminant per la Porta del Cel
D. Buenacasa - M. Subirà
84. Circuits d'alta muntanya pel Pirineu occidental català
Manel Figuera Abadal
85. Montserrat. Les 32 millors excursions i vies ferrades
Francesc Roma i Casanovas
86. La Costa Daurada arran de mar
Josep Insa Montava
87. 25 excursions pel Front del Pallars
Joan Ramon Segura
88. Excursions a peu pel voltant de Girona
Xavier Vilamitjana Pujol

89. Itineraris de natura pel
Gaià, el Foix i l'Anoia
X. Bayer - C. Guasch
90. En BTT per la vall
de Tuixent i la Vansa
Joan Ramon Segura
91. La Costa Brava a peu
Sergi Lara
92. El massís de la Maladeta
T. Tobar - J. Pons - R. Solís
93. El Pallars Sobirà en BTT
Xavier Agut
94. Caminant el Pallars Jussà
Jordi Tutusaus
95. El massís del Port. El plaer
de l'aventura
Vicent Pellicer

96. Muntanyes de Canejan.
Val de Toran
M. Timoneda - J. Llanes
97. Les ascensions de
Verdaguer al Pirineu
Bernat Gasull i Roig
98. 50 ascensions fàcils pel
Pirineu català
Manel Figuera
99. Itineraris a peu per la
Vall Fosca
Sergi Galanó
100. Volta a Catalunya en BTT
Josep Insa

